

Výročná správa predsedu Pozemkového spoločenstva - Urbariátu Valča za rok 2023.

S veľkou radosťou Vás chcem ešte raz privítať na tomto dôležitom stretnutí nášho Urbariátu. Je to príležitosť, kedy sa môžeme spojiť ako spoločenstvo a diskutovať o záležitostiach, ktoré nás ovplyvňujú. Môžeme prijať veľa spoločných rozhodnutí, ktoré nás posunú za kvalitnejšími a lepšími výsledkami.

Hlavnou našou činnosťou ako už viete je starostlivosť o zdravý, čistý a pekný les, o jeho udržiavanie, tak aby nám všetkým prinášal radosť, ale aj hospodársky výsledok. V súčasnej dobe sa potýkame pri hospodárení s mnohými ťažkosťami. Jednou z najväčších je veľká Slovenská kalamita, spôsobená náletom lykožrútov, ktorá postihla veľké územia lesov. Jej nadmerná ťažba a tým aj veľké nahromadenie kalamitného dreva na skladoch stláčajú cenu dreva na jeho historické minimum, kedy sa jeho pestovanie a ťažba stávajú pomaly drahšími ako jeho predaj.

Vďaka zvýšenému úsiliu členov výboru, dozornej rady a nášho lesného hospodára, ich častou kontrolou lesných porastov a najmä včasným odstránením napadnutých porastov sme sa doposiaľ vyhli ako jeden z mála hospodárskych subjektov veľkej kalamite. A s tým aj nadmerne stratovému predaju dreva.

Jednou z podmienok správneho hospodárenia Urbariátu a získavania dotácií ako na pasienkový, tak aj na lesný Urbár je presný tabuľkovo spracovaný zoznam parciel a porastov s ich presnou výmerou. Ako všetci viete doposiaľ náš Urbár bol evidovaný katastrom Martin v takzvaných E parcelách. Tieto výmery boli robené odhadom - čiže ľudovo povedané tzv. krokovými mapami. Z tohto dôvodu sme oslovili geodetické firmy pre vyhotovenie geometrického plánu jednej z najväčších parciel nachádzajúcej sa na LV 2214 a to EKN č. 971/1,2,3,4,5, ktoré v E stave mali spolu výmeru 213 ha. Podmienkou pre vyhotovenie geometrického plánu bolo zameranie v teréne podľa pôvodných vytýčených hraníc. Tu chcem poďakovať firme pána Ing. Kubinca, firme GeoNet, ktorá vypracovala takto nami požadovaný geometrický plán a to za 1/4 cenu oproti bežným cenovým ponukám. Po zameraní tejto našej najväčšej parcely máme jej presnú výmeru a to je 179,5 ha. Tu chcem ubezpečiť všetkých členov Urbáru, že ani jedna doposiaľ vyznačená hranica v teréne tejto parcely nebola posunutá ani o 1cm. Geodetická firma na vysvetlenie uviedla, že náš Urbár v skutočnosti takou výmerou ako bola evidovaná v E stave nikdy nedisponoval a že teraz je zameraný presne tzv. leteckými mapami. Geometrický plán je k nahliadnutiu u mňa a kedykoľvek Vám ho poskytnem.

Medzi ďalšie najdôležitejšie úlohy bolo obhospodáriť neprístupné porasty, kde prebierka by z hľadiska jej nedostupnosti stála veľké finančné prostriedky. Nám sa to podarilo vďaka dobrej spolupráce výboru. Vykonali sme prebierku v našom najťažšie dostupnom teréne - nad Soliskom tak, že nielenže sme neboli v strate, ale ešte sme aj získali symbolické finančné prostriedky. Tento porast bol najväčšou prekážkou pri splnení podmienok na získanie dotácií na výchovné činnosti v lesných porastoch, ktoré bývajú vyhlásené po 5. rokoch hospodárenia v lese. V súčasnosti môžem skonštatovať, že sme splnili takmer všetky podmienky, ktoré sú potrebné na získanie týchto nemalých dotácií, o ktoré sa chceme uchádzať po ich vyhlásení o 3 roky.

S veľkou radosťou Vám môžem oznámiť, že som dostala súhlas z poľnohospodárskej platobnej agentúry, že nám budú doplatené dotácie na lesný

Urbár za rok 2023, ktoré sme mali pozastavené z dôvodu dlhého schvaľovacieho procesu nového hospodárskeho plánu, z nepresných výmer a z dôvodu nových veľmi náročných administratívno - technických požiadaviek, ktoré vyžadoval dotačný úrad od všetkých žiadajúcich subjektov.

Môžem Vás ubezpečiť, že sme jeden z mála subjektov, ktorý sú takto dlhodobým poberateľom dotácií, ale najmä, že sme tento zložitý administratívny prechod ustáli aj napriek všetkým poľenám čo nám zo strán úradov boli hádzané pod nohy.

Našou snahou do budúcnosti je aj naďalej starostlivosť o les, kde patria najmä pestevná činnosť a následná chemická ochrana stromčekov proti ohryzu od zveri. Opäť sme pokračovali pre nás vo finančne náročných prerezávkach, ktoré sme vykonali na 4,63 ha. Financie sme získali z ťažby 379 m³ dreva, z prenájmu pasienkového Urbáru a z predaja hrubej stavby Urbárskeho požiarneho domu.

Nadmerné jesenné a jarné dažde nám nesmierne sťažovali celú činnosť v lese. Z tohto dôvodu sme museli venovať zvýšenú pozornosť údržbe zvažníc, tak aby nedošlo k ich podmytiu a následnému poškodeniu. Musím konštatovať, že aj napriek našej veľkej snahe došlo k poškodeniu niektorých ich častí, na ktoré v období sucha musíme zamerať našu väčšiu pozornosť. Musíme ich spevniť a vykonať väčšiu údržbu. Poškodenie vzniklo vplyvom nadmerných dažďov a vykonávaním neodkladnej prebierky nad Soliskom.

Na záver Vám chcem poďakovať, že ste si našli a venovali kúsok vášho času nášmu spoločenstvu. Vaša prítomnosť a záujem nám dáva ešte väčšiu chuť a povzbudenie do ďalšej práce. Pamätajte, že spoločnou snahou a spoluprácou môžeme dosiahnuť veľké veci.

Vážené dámy, vážení páni ďakujem za pozornosť.

Mgr. Margaréta Škrobáková
predseda PSU - Valča